Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi

wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1894. Wydano i rozesłano dnia 30 Grudnia 1894. **Część XXI.**

Nr. 87.

Rozporządzenie

c. k. Ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 6. lipca r. 1894, l. 11550 ex 1891, w sprawie ułożenia nowych względnie przerobienia dotychczasowych statutów dla izraelickich gmin wyznaniowych w Galicyi, nowo ukonstytuowanych w myśl ustawy z dnia 21. marca 1890, Dz. p. p. Nr. 57.

Odnośnie do postanowień §. 28. i 29 ustawy z dnia 21. marca 1890, Dz. p. p. Nr. 57, zarządza się co następuje:

§. 1.

Wypracowanie nowych względnie przerobienie dotychczasowych statutów po myśli ustawy z dnia 21. marca 1890, Dz. p. p. Nr. 57, jest obowiązkiem reprezentacyi gminy wyznaniowej, urzędującej prowizorycznie w każdej wyznaniowej gminie izraelickiej, na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 2. kwietnia 1891, l. 3328 Dz. u. kr. Nr. 43. przy współudziale trzech mężów zaufania, których powoła w tym celu z pomiędzy członków gminy wyznaniowej c. k. Starosta tego powiatu, w którym znajduje się siedziba Przełożeństwa gminy wyznaniowej.

Do udziału we wszystkich odnośnych obradach reprezentacyi gminy wyznaniowej ma być powoływany rabin.

§. 2.

Wypracowany w ten sposób projekt statutu przedłoży Przełożeństwo gminy wyznaniowej, dołączając protokół obrad i wszystkie odnośne akta, najpóźniej po koniec roku 1895 na ręce c. k. Starostwa do rządowego zatwierdzenia.

§. 3.

Aby ułatwić wypracowanie nadających się do zatwierdzenia rządowego statutów, ogłasza się równocześnie wzór statutu, ułożony dla izraelickich gmin wyznaniowych w Galicyi

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 5. listopada 1894.

Badeni w. r.

Statut wzorowy

dla izraelickich gmin wyznaniowych w Galicyi, który ogłasza się na mocy pozwolenia, wydanego reskryptem c. k. Ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 6. lipca 1894 l. 11550 ex 1891.

Rozdział I.

O okręgu, zadaniu i członkach gminy wyznaniowej.

§. 1.

Izraelicka gmina wyznaniowa w . . . . . gdzie też ma swą siedzibę Zwierzchność wyznaniowa, obejmuje niżej wymieniony okręg . . . . . .
. . . .
. . . .

§. 2.

Zadaniem gminy wyznaniowej jest mieć staranie w granicach ustawami państwowemi określonych, o zaspokojenie potrzeb religijnych jej członków i potrzebne w tym celu zakłady utrzymywać i wspierać.

§. 3.

Każdy izraelita, który ma stałe miejsce zamieszkania w okręgu oznaczonym w §. 1., jest członkiem gminy wyznaniowej . . . . .

Izraelici, którzy w okręgu gminy wyznaniowej przebywają, a nie są jej członkami, mają prawo używania stosownie do obowiązujących w tej mierze

przepisów, zakładów religijnych, uaukowych i rytualnych przez gminę wyznaniową utrzymywanych. Opłaty, któreby za używanie wspomnianych zakładów przez tych izraelitów uiszczane być miały, muszą być ustanowione w ogóle i na pewien okres czasu z góry w wysokości maksymalnej statutem określonej.

§. 4.

Celem utrzymania w ewidencyi członków gminy ma być założony i prowadzony spis, w którym wszyscy członkowie gminy zamieszczeni zostaną.

II. Rozdział.

O organach reprezentujących i zarządzających gminy wyznaniowej.

§. 5 [1]).

Gmina wyznaniowa zarządza swojemi sprawami przez swe organa, którymi są:

1) Zwierzchność wyznaniowa,
2) Przełożony wyznaniowy,
3) Wydziały,

Urząd członka zwierzchności wyznaniowej jest bezpłatnym urzędem honorowym.

Gmina wyznaniowa zarządza swojemi sprawami przez swe organa którymi są:

1) Rada wyznaniowa,
2) Zwierzchność wyznaniowa,
3) Przełożony wyznaniowy,
4) Wydziały.

Urząd członka rady wyznaniowej nie mniej urząd członka zwierzchności wyznaniowej jest bezpłatnym urzędem honorowym.

§. 6.

Ojciec i syn, teść i zięć, bracia, szwagrowie, nie mogą być równocześnie członkami

Zwierzchności wyznaniowej, Rady wyznaniowej,

jeżeli tacy krewni lub powinowaci zostali równocześnie wybrani, będzie uważany za wybranego ten, który otrzymał największą ilość głosów.

---

[1]) Tekst umieszczony po prawej stronie tyczy się gmin, które wybierają 4 organa zarządzające [1) 2) 3) 4)] umieszczony zaś polewej stronie tekst tyczy się gmin, które wybierają 3 organa zarządzajace 1) 2) 3).

W razie równej ilości głosów rozstrzygnie między nimi los. Również rozstrzygnie los w razie, gdyby przeszkoda pokrewieństwa lub powinowactwa zaszła w ciągu peryodu urzędowania [1]).

§. 7.

Żaden z członków
Zwierzchności wyznaniowej | Rady wyznaniowej
nie może brać udziału w obradach i uchwałach nad sprawami, które tyczą się interesów jego własnych lub jego w §. 6. wymienionych krewnych albo powinowatych.

§. 8.

Zwierzchność wyznaniowa | Rada wyznaniowa
składa się z . . . . . członków wybranych przez wszystkich do wyboru uprawnionych członków gminy wyznaniowej. Dla zastępowania zmarłych lub z innego powodu w ciągu peryodu wyborczego ubyłych członków
Zwierzchności wyznaniowej | Rady wyznaniowej
wybrani będą równocześnie zastępcy w liczbie . . . . [2]).

Czas urzędowania
Zwierzchności wyznaniowej | Rady wyznaniowej
oznacza się na lat 6.

§. 9 a.

Zwierzchność wyznaniowa wybierze z grona swego na lat 3 przełożonego gminy wyznaniowej i jego zastępcę.

§. 9.

Na czele gminy wzznaniowej stoi wybrana przez Radę wyznaniową z jej grona Zwierzchność wyznaniowa, która się składa z . . . . . członków. Rada wyznaniowa wybiera z grona Zwierzchności wyznaniowej na czas trwania

---

[2]) Dla gmin, któreby zamierzały wprowadzić system wyborów w dwóch kołach wyborczych, należałoby dodać: po słowie spowinowaceni „w tem samem kole wyborczem“, a po słowie los „jeżeliby krewni i powinowaci w różnych kołach wyborczych zostali wybrani albo“

[3]) Alternatywnie dla gmin wyznaniowych, które zastępców nie wybierają, ma drugi ustęp tego §. brzmieć jak następuje:

„Co trzy lata występuje połowa [e w e n t u a l n i e: wybranych w każdem z obydwóch kół wyborczych] członków i zostanie uzupełnioną nowymi wyborami. Po upływie pierwszych trzech lat rozstrzygnie los, którzy mają ustąpić, następnie ustępywać będą ci, którzy przez sześć lat urzędowali. Ustępujący członkowie mogą być ponownie wybrani“.

jej urzędowania przewodniczącego (przełożonego gminy wyznaniowej) i jego zastępcę.

III Rozdział.

Zwierzchność wyznaniowa.

§. 10 a.

Zwierzchność wyznaniowa jest organem uchwalającym i zarządzającym gminy wyznaniowej. Obraduje ona i uchwala z zachowaniem ogólnych i specyalnych ustaw i przepisów w następujących sprawach:

1) Przegląd i kontrola nad czynnościami urzędowemi wszystkich organów gminy.

2) Zarząd majątkiem gminy wyznaniowej, jej zakładami i fundacyami — co do ostatnich bez naruszenia postanowień w akcie fundacyjnym zawartych — stosownie do każdoczesnych przepisów.

3) Ustanawianie corocznego preliminarza dochodów i wydatków we wszystkich gałęziach zarządu gminy wyznaniowej, sprawdzanie i załatwianie rachunków rocznych, układanie sprawozdań rocznych z gospodarstwa gminnego.

4) Przyzwalanie na przekroczenia preliminowanych wydatków, o ile by stały się potrzebnemi, lub na użycie nadwyżek w przychodzie.

Rada wyznaniowa.

§. 10.

Rada wyznaniowa jest organem uchwalającym i zarządzającym gminy wyznaniowej. Obraduje ona i uchwala z zachowaniem ogólnych i specyalnych ustaw w następujących sprawach:

1) Przegląd i kontrola nad czynnościami urzędowemi wszystkich organów gminy.

2) Ustanowienie corocznego preliminarza dochodów i wydatków we wszystkich gałęziach zarządu gminy wyznaniowej, sprawdzanie i załatwianie rocznych rachunków.

3) Przyzwalanie na przekroczenia preliminowanych wydatków, o ileby stały się potrzebnemi, lub na użycie nadwyżek w przychodzie.

4) Postanowienie każdego rodzaju i każdej wysokości datków i opłat na cele wyznaniowe gminy, tudzież należytości i taks pobierać się mających przez poszczególne zakłady i organa gminne, w granicach oznaczonych §§. 76, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86 i 87.

5) Postanawianie datków i opłat każdego rodzaju i każdej wysokości na cele wyznaniowe gminy, tudzież należytości i taks pobierać się mających przez poszczególne zakłady i organa gminne w granicach oznaczonych niniejszym statutem (§§. 76, 80—87).

6) Nabywanie lub pozbywanie ruchomego i nieruchomego majątku gminy wyznaniowej; odpisywanie wątpliwych lub niedających się ściągnąć pretensyi; uwalnianie od należących się gminie wyznaniowej zwrotów i powinności; zezwalanie na wystawienie dokumentów tabularnych, na odstąpienie od sporów prawnych i na zawieranie ugod; przyzwalanie praw zastawu; zaciąganie pożyczek i przeprowadzanie operacyi kredytowych; przyjmowanie stałych zobowiązań; przyzwalanie praw służebności; przyjmowanie lub odrzucanie darów, zapisów spadkowych i fundacyj, oraz przyjmowanie zobowiązań włożonych przez nie na gminę wyznaniową lub jej za-

5) Nabywanie lub pozbywanie ruchomego lub nieruchomego majątku gminy wyznaniowej; odpisywanie wątpliwych lub niedających się ściągnąć pretensyi, uwalnianie od należących się gminie wyznaniowej zwrotów i powinności; zezwalanie na wystawienie dokumentów tabularnych, na odstąpienie od sporów prawnych, na zawieranie ugód; przyjmowanie poręki, przyzwalanie praw zastawu; zaciąganie pożyczek i przeprowadzanie operacyi kredytowych, we wszystkich tych wypadkach, w których przedmiot interesu przenosi wartość . . . . zł. a. w.; przyjmowanie stałych zobowiązań; przyzwalanie praw służebności; przyjmowanie lub odrzucanie darów, zapisów spadkowych i fundacyi oraz przyjmowanie zobowiązań włożonych przez nie na gminę wyznaniową lub jej zakłady; zawieranie kontraktów najmu lub dzierżawy o ile trwać mają czas dłuższy jak przez lat trzy.

6) Mianowanie, pensyonowanie, i oddalanie rabinów, asesorów rabinackich i innych funkcyonaryuszy, urzędników i sług gminnych; ustanowienie ich płac i pragmatyki służbowej z zastosowaniem się do postanowień §§. 28, 29, 30, 32, 33 i 34; zawieszanie w urzędzie rabinów i asesorów rabinackich.

kłady, zawieranie kontraktów najmu i dzierżawy.

7) Mianowanie, pensyonowanie, udzielanie urlopów, lub oddalanie rabinów, asesorów rabinackich i innych funkcyonaryuszów gminnych, urzędników i sług; ustanowienie ich płac i pragmatyki służbowej z zastosowaniem się do postanowień §§. 28—34; zawieszanie w urzędzie rabinów i asesorów rabinackich.

8) Zatwierdzanie regulaminów czynności dla Zwierzchności wyznaniowej i funkcyonaryuszy wyznaniowych.

9) Zmiana statutu (§. 90).

10) Rozstrzyganie zażaleń przeciw zarządzeniom Przełożonego gminy wyznaniowej.

11) Udzielanie przyzwoleń na urządzanie prywatnych domów modlitwy i rytualnych zakładów dobroczynnych lub naukowych, nie naruszając praw przysługujących administracyi państwowej, tudzież na urządzanie zebrań w celu nabożeństwa lub praktyk rytualnych (§. 66, 67, 68, 69) z uwzględnieniem każdoczesnych przepisów.

12) Wybór wydziałów dla zarządu gminnemi domami modlitwy i innemi rytualnemi lub dobroczynnemi zakładami gminnemi, jakoteż dla wykonywania nadzoru nad tego ro-

7) Zatwierdzanie regulaminu czynności dla rady wyznaniowej i innych funkcyonaryuszy wyznaniowych.

8) Zmiana postanowień niniejszego statutu (§. 90).

9) Rozstrzyganie zażaleń przeciw zarządzeniom Zwierzchności wyznaniowej.

10) Udzielanie przyzwoleń na urządzanie prywatnych domów modlitwy i innych rytualnych zakładów dobroczynnych lub naukowych, — nie naruszając praw przysługujących administracyi państwowej, — tudzież na urządzanie zebrań w celu nabożeństwa lub praktyk rytualnych (§. 66, 67, 68, 69) z uwzględnieniem każdoczesnych przepisów.

11) Wybór Wydziałów dla zarządu gminnemi domami modlitwy i innemi rytualnemi lub dobroczynnemi zakładami gminnemi, jakoteż dla wykonywania nadzoru nad prywatnemi domami modlitwy i zakładami rytualnemi (§§. 68, 69).

12) Wybór komisyi szacunkowej w myśl §. 77. i komisyi reklamacyjnej w myśl §. 46.

dzaju prywatnemi domami modlitwy i zakładami rytualnemi (§. 67—69)

13) Wybór komisyi szacunkowej (§. 77), komisyi reklamacyjnej (§. 46) i komisyi wyborczej (§. 47).

14) Przedstawianie wniosków celem obsadzania posad nauczycieli religii w szkołach ludowych i średnich stosownie do każdoczesnych przepisów.

§. 11.

Posiedzenia
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej
odbywają się z reguły raz na miesiąc.
Przewodniczący
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej
ma jednak prawo zwoływać posiedzenia
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej
tak często, jak tego wymaga potrzeba.

Przewodniczący musi zwołać posiedzenie, na umotywowany wniosek przynajmniej . . . . . . członków
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej.

Porządek dzienny zwołać się mającego posiedzenia układa przewodniczący i podaje go do wiadomości członków razem z zaproszeniem.

§. 12.

Na każde posiedzenie
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej
zaproszeni być muszą wszyscy w okręgu gminy wyznaniowej zamieszkali członkowie przynajmniej na jeden dzień naprzód; należy ich też uwiadomić o przedmiotach głównych porządku dziennego.

§. 13.

Posiedzenia
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej
odbywają się publicznie, jednak na wniosek przewodniczącego lub 3 członków
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej
może być wyjątkowo uchwaloną tajność obrad — nigdy jednak dla tych posiedzeń, na których zamknięcie rachunków gminnych, lub preliminarz są

przedmiotem rozprawy.

Obrady i uchwały co do wykluczenia jawności mają miejsce na tajnem posiedzeniu.

Gdyby obecni przeszkadzali obradom, przewodniczący ma prawo i obowiązek, po bezskutecznem upomnieniu naruszających spokój — a w razie potrzeby i wszystkich słuchaczy, kazać wydalić z sali obrad.

§. 14.

Do powzięcia ważnej uchwały na posiedzeniu
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej,
potrzebne jest zaproszenie wszystkich w okręgu gminy wyznaniowej zazamieszkałych członków, obecność przewodniczącego, a w razie przeszkody — jego zastępcy i przynajmniej połowy wszystkich członków
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej
wliczając w nią przewodniczącego, lub kierującego obradami jego zastępcy.

Jeżeli w wypadkach zawartych w §. 10.
w ustępie 6. w ustępie 5.
przedmiot interesu prawnego przenosi wartość . . . . . . zł. aw., lub jeżeli w razie przyjęcia stałego zobowiązania roczna wartość jego przechodzi . . . . . . zł. aw., lub jeżeli chodzi o oddalenie rabina, potrzebną jest do powzięcia ważnej uchwały, obecność trzech czwartych a większość dwóch trzecich głosów obecnych członków
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej.

§. 15.

Uchwały zapadają absolutną większością głosów — o ile statut niniejszy nie postanawia wyjątków. Przewodniczący głosuje przy wyborach. Oprócz tego głosuje on tylko w razie równości głosów — i wtedy głos jego jest decydujący.

§. 16.

Z posiedzeń
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej
spisywany będzie protokół.

Bliższe w tej mierze postanowienia zawiera regulamin czynności.

§. 17.

Do obrad nad przedmiotami, które wymagają specyalnych wiadomości, mogą być na posiedzenie powołani fachowi znawcy, którzy nie są członkami
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej,
ci jednak nie biorą udziału w głosowaniu.

§. 18.

Członkowie

Zwierzchności wyznaniowej | Rady wyznaniowej,

którzy bez należytego usprawiedliwienia opuszczą trzy po sobie następujące posiedzenia, mogą być przez

Zwierzchność wyznaniową | Radę wynaniową

po bezskutecznem npomnieniu pozbawieni urzędu.

IV. Rozdział.

O Przełożonym gminy wyznaniowej.

§. 19.

Przełożony jest organem wykonawczym gminy wyznaniowej.

W szczególności ma on obowiązek:

1) Przygotowywać sprawy przeznaczone do obrad zwierzchności gminy wyznaniowej i wykonywać jej uchwały.

2) Przewodniczyć obradom Zwierzchności wyznanionej.

3) Zwoływać posiedzenia Zwierzchności wyznaniowej, układać porządek dzienny i prowadzić obrady.

O Zwierzchności i Przełożonym gminy wyznaniowej.

§. 19.

Zwierzchność jest organem wykonawczym gminy wyznaniowej.

Do zakresu działania jej należy w szczególności:

1) Przygotowanie spraw do obrad rady wyznaniowej i wykonywanie jej uchwał.

2) Zarząd majątkiem gminy wyznaniowej i z zastosowaniem się do ogólnych i szczególnych ustaw i przepisów, zakładami i fundacyami gminy wyznaniowej w myśl każdoczesnych norm bez naruszenia jednak postanowień zawartych w aktach fundacyjnych, układanie preliminarzów i rocznych rachunków oraz przedkładanie ich radzie wyznaniowej do sprawdzenia i zatwierdzenia.

3) Załatwianie spraw bieżących, nadzorowanie i informowanie ustanowionych funkcyonaryuszy.

4) Prowadzić ewidencyę członków gminy wyznaniowej (§. 4.) i inwentarza majątku gminy (§. 70.)

5) Załatwiać sprawy bieżące, nadzorować i informować funkcyonaryuszy w myśl wydanych przez Zwierzchność wyznaniową wskazówek.

6) Zastępywać gminę wyznawą na zewnątrz i w obec poszczególnych jej członków.

7) Wykonywać władze dyscyplinarne nad urzędnikami i sługami gminy wyznaniowej — z wyjątkiem wypadków zastrzeżonych (§. 10 a. l. 7.) Zwierzchności wyznaniowej — przedstawiać wnioski Zwierzchności wyznaniowej co do ich mianowania i udzielania urlopów, pensyonowania i oddalania ze służby.

8) Udzielać urlopów do ośmiu dni urzędnikom i sługom.

9) Sprawiać rekwizyta kancelaryjne, w granicach preliminarzem rocznym oznaczonych.

10) Wydawać poświadczenia przynależności do gminy wyznaniowej i sporządzać wyciągi z ksiąg ewiden-

4) Po uzyskaniu upoważnienia rady wyznaniowej wszczynanie sporów prawnych i wyjednywanie zabezpieczeń w szczególności intabulacyi i prenotacyi pretensyi i innych praw na rzecz gminy wyznaniowej.

5) Zastępywanie gminy wyznaniowej na zewnątrz i w obec poszczególnych jej członków i podpisywanie wychodzących od gminy wyznaniowej pism i dokumentów.

6) Wykonywanie władzy dyscyplinarnej nad urzędnikami i sługami gminy wyznaniowej z wyjątkiem wypadków zastrzeżonych radzie wyznaniowej — (§. 10. l. 6.), suspendowanie ich i przedstawianie radzie wyznaniowej wniosków co do ich mianowania, pensyonowania i oddalania ze służby.

7) Wydawanie wszystkich dekretów mianowania, pensyonowania i oddalania ze służby dla urzędników i sług gminy wyznaniowej.

8) Udzielanie urlopów urzędnikom i sługom do sześciu tygodni.

9) Udzielanie zaliczek na płacę urzędnikom i sługom do wysokości trzymiesięcznej płacy.

10) Zakupno rekwizytów kancelaryjnych w granicach preliminarzem rocznym oznaczonych.

cyjnych, nie mniej wydawać świadectwa moralności, ubóstwa i życia.

11) Układać listy wyborcze.

12) Kierować kancelaryą gminy wyznaniowej.

13) Asygnować przyzwolone kwoty i koramizować wszystkie dla kasy gminnej przeznaczone kwity z wyjątkiem tych, które odnoszą się do systemizowanych kwot.

14) Skontrować kasę w obecności jednego członka Zwierzchności wyznaniowej.

15) Wydawać nakazy płatnicze na opłaty i należytości, które członkowie gminy wyznaniowej uiszczać mają na cele wyznaniowe.

§. 20.

Jeżeli przełożony gminy wyznaniowej uzna, że powzięta przez Zwierzchność gminną uchwała sprzeciwia się obowiązującym ustawom lub nie odpowiada celowi, służy mu prawo wstrzymać jej wykonanie, winien on jednak w pierwszym wypadku przedstawiając stan rzeczy, zawiadomić o tem właściwą c. k. polityczną władzę powiatową, w drugim wypadku umieścić tę samą sprawę na porządek dzienny następnego posiedzenia Zwierzchności wyznaniowej, które najpóźniej do dni ośmiu ma być zwołane, a gdyby ta sama uahwała po raz drugi zapadła, wykonać ją bezwarunkowo.

11) Przedstawianie właściwym Władzom wniosków co do mianowania nauczycieli religii w szkołach ludowych i średnich, stosownie do każdoczesnych przepisów.

12) Układanie rocznego sprawozdania z gospodarstwa gminy wyznaniowej

13) Układanie list wyborczych i mianowanie komisyi wyborczej (§. 47.)

§. 20.

Zwierzchność gminy wyznaniowej używa pieczęci z napisem: „Zwierzchność gminy wyznaniowej w . . . .“

Wszystkie pisma wychodzące od Zwierzchności gminy wyznaniowej mają być podpisane przez przełożonego, względnie przez jego zastępcę i jednego członka Zwierzchności oraz zaopatrzone powyższą pieczęcią.

Na drukach i ogłoszeniach publicznych podpis przełożonego nie jest potrzebnym.

§. 21.

Przełożony Zwierzchności wyznaniowej używa pieczęci z napisem: „Przełożony izraelickiej gminy wyznaniowej w N . . . “, a wszystkie od niego wychodzące pisma muszą być prócz wyciśnięcia pieczęci przez przełożonego gminy wyznaniowej podpisane.

Dokumenta, którymi gmina wyznaniowa przyjmuje na siebie zobowiązania w obec trzecich osób lub które dotyczą interesu, do zawarcia którego zgoda Zwierzchności wyznaniowej jest potrzebną, muszą być oprócz tego podpisane przez dwóch członków Zwierzchności wyznaniowej i zawierać wyraźne zaznaczenie tej zgody.

§. 21.

Przewodniczący Zwierzchności wyznaniowej (Przełożony gminy) ma obowiązek:

a) przewodniczenia obradom rady wyznaniowej i Zwierzchności wyznaniowej;

b) zwoływania posiedzeń rady wyznaniowej i Zwierzchności wyznaniowej, układania porządku dziennego i prowadzenia obrad;

c) wystawiania poświadczeń przynależności do gminy wyznaniowej, prowadzenie ewidencyi (§. 4.) członków gminy wyznaniowej i inwentarza majątku gminy (§. 71.), wydawania wyciągów z ksiąg ewidencyjnych, jakoteż świadectw moralności, majątku i życia;

d) kierownictwa kancelaryi gminy wyznaniowej;

e) asygnowania przyzwolonych kwot;

f) koramizowania wszystkich dla kasy gminnej przeznaczonych kwitów z wyjątkiem tych, które odnoszą się do systemizowanych kwot;

g) Szkontrowania kas w obecności jednego członka rady wyznaniowej;

h) wystawiania nakazów płatniczych na opłaty uiszczać się mające przez członków gminy wyznaniowej na cele wyznaniowe i na inne należytości;

i) udzielania urlopów urzędnikom i sługom gminnym do ośmiu dni.

Przewodniczący Zwierzchności wyznananiowej ma prawo wstrzymać wykonanie uchwały rady wyznanio-

wej względnie Zwierzchności wyznaniowej, którą uzna za sprzeczną z ustawami lub za nieodpowiedną celowi, winien jednak w pierwszym wypadku uwiadomić o tem właściwą c. k. władzę polityczną powiatową — w drugim wypadku tę samą sprawę umieścić na porządku dziennym najbliższego posiedzenia rady wyznaniowej względnie Zwierzchności wyznaniowej, które najpóźniej do dni ośmiu zwoła, a jeżeli ta sama uchwała po raz drugi zapadnie, wykonać ją bezwarunkowo.

§. 22.

W razie przeszkody przewodniczącego Zwierzchnosci wyznaniowej (Przełożonego gminy wyznaniowej), wchodzi jego zastępca we wszystkie przysługujące mu prawa.

Zwierzchność wyznaniowa | Rada wyznaniowa
postanowi corocznie, który z członków Zwierzchności wyznaniowej w razie przeszkody przewodniczącego i jego zastępcy wykonywać ma prawa przewodniczącego.

V. Rozdział.

O Wydziałach.

§. 23.

Celem zarządzenia, ewentualnie nadzorowania znajdujących się w obrębie gminy wyznaniowej zakładów, urządzeń, lub poszczególnych gałęzi zarządu, mogą być z mocy uchwały

Zwierzchności wyznaniowej | Rady wyznaniowej
ustanowione osobne Wydziały. Członków Wydziału wybierają uprawnieni do wyboru członkowie gminy wyznaniowej ze swego grona.

Członkowie Wydziałów istniejących do zarządu synagogami i innymi domami modlitwy, wybrani być mają przez dzierzycieli miejsc odnośnego

domu bożego podług ordynacyi wyborczej wydanej przez
Zwierzchność wyznaniową Radę wyznaniową
i zostaną przedstawieni do zatwierdzenia
Zwierzchności wyznaniowej Radzie wyznaniowej.

§. 24.

Wydziały są odpowiedzialne za swe czynności
Zwierzchności wyznaniowej Radzie wyznaniowej.
Co do zarządu i rachunków stoją te Wydziały bezpośrednio pod kontrolą Zwierzchności wyznaniowej.
Zwierzchność wyznaniowa Rada wyznaniowa
postanawia także, czy fundusze będące pod zarządem Wydziału i dochody z zakładu zarządzanego przez Wydział mają pozostać w przechowaniu Wydziału lub czy mają być złożone do kasy gminnej.

§. 25.

Zwierzchność wyznaniowa Rada wyznaniowa
postanawia liczbę członków, regulamin i porządek czynności dla poszczególnych Wydziałów administracyjnych.

§. 26.

Czas trwania urzędowania ustanowionych przez
Zwierzchność wyznaniową Radę wyznaniową
Wydziałów nie może przekraczać . . . . . lat.
Zwierzchność wyznaniowa Rada wyznaniowa
ma prawo Wydział lub poszczególnych członków Wydziału usunąć z urzędu i Wydział w myśl statutów uzupełnić.

§. 27.

Wszystkie Wydziały są obowiązane przedkładać
Zwierzchności wyznaniowej Radzie wyznaniowej
corocznie najpóźniej 60 dni przed końcem każdego roku słonecznego, preliminarz dochodów i wydatków administrowanego przez się domu modlitwy, zakładu lub funduszu a po upływie każdego roku, ma być przedkładany dokładny rachunek z zarządu.

VI. Rozdział.

O Funkcyonaryuszach gminy wyznaniowej ich mianowaniu, prawach i obowiązkach.

§. 28.

Sługami duchownymi mogą być mianowani tylko własnowolni obywatele państwa austryackiego, których zachowanie się pod względem moralnym i obywatelskim wolne jest od zarzutu. Funkcyonaryusze duszstarownictwa muszą mieć miejsce zamieszkania w okręgu gminy wyznaniowej, a to w regule w tem miejscu, gdzie ma swą siedzibę reprezentacya gminy wyznaniowej.

Do urzędu rabina potrzebny jest prawnie przepisany dowód ogólnego wykształcenia (§. 11. ustawy z dnia 21. marca 1890, Dz. p. p. Nr. 57.)

Trzydzieści dni przed mianowaniem rabina należy kandydata podać do wiadomości władzy państwowej (§. 12. ustawy z dnia 21. marca 1890, Dz. p. p. Nr. 57.)

Gdy posada rabina opróżni się, albo gdy mianowany rabin dla trwałej przeszkody nie mógłby wykonywać swoich funkcyi, winna Zwierzchność wyznaniowa wymienić władzy państwowej osobę, której ma być poruczone sprawowanie czynności rabina, na czas opróżnienia względnie przeszkody.

Ustanowienie rabina nastąpi najpierw prowizorycznie na lat trzy, a po upływie tychże na podstawie kontraktu albo na dłuższy czas albo dożywotnie.

Stale ustanowiony rabin, może być pozbawiony urzędu, tylko po przeprowadzonem dochodzeniu dyscyplinarnem.

Odnośna uchwała

Zwierzchności wyznaniowej — Rady wyznaniowej

może ważnie zapaść tylko w obecności trzech czwartych wszystkich członków

Zwierzchności wyznaniowej — Rady wyznaniowej

większością dwóch trzecich głosów wszystkich obecnych.

§. 29.

Obsadzenia posady rabina dokonać należy na posiedzeniu

Zwierzchności wyznaniowej — Rady wyznaniowej,

które wzmocnione zostanie wybranymi przez uprawnionych do wyboru członków gminy wyznaniowej, mężów zaufania.

Liczba mężów zaufania równa się liczbie członków

Zwierzchności wyznaniowej — Rady wyznaniowej

a wybór ich następuje w każdym wypadku ściśle podług postanowień przepisanych statutem dla wyboru członków

Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej,

Do ważności wyboru jest konieczną obecność trzech czwartych do wyboru rabina powołanych, i zgodność dwóch trzecich obecnych.

Mianowania wszystkich innych funkcyonaryuszy i urzędników administracyjnych gminy wyznaniowej dokonać należy na zwyczajnem posiedzeniu

Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej.

§. 30.

Prawa i obowiązki urzędników wyznaniowych i administracyjnych wypływają z zawartych z nimi umów, względnie z udzielonych im poleceń i instrukcyi.

Każdy z nowo przyjętych płatnych funkcyonaryuszy wyznaniowych i urzędników, nie wyjmując rabina, złożyć ma przed wprowadzeniem go w urzędowanie w ręce przewodniczącego

Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej

przyrzeczenie, podaniem ręki.

Ustanowienie rabina i jego zastępcy ma być w gminie wyznaniowej ogłoszone.

§. 31.

Co do zakresu działania poszczególnych funkcyonaryuszy wyznaniowych obowiązują następujące specyalne postanowienia.

§. 32.

a) Rabin.

Gmina obowiązaną jest mianować przynajmniej jednego rabina. W razie opróżnienia nie może ta posada wakować dłużej nad sześć miesięcy.

Rabin ma prócz praw i obowiązków według ogólnych przepisów do niego należących, w szczególności obowiązki:

1) Kierować nabożeństwem w porozumieniu ze Zwierzchnością wyznaniową.

2) Miewać kazania i inne religijne odczyty w dnie szabasu, w święta i przy uroczystych obchodach.

3) Wydawać bezpłatnie na żądanie członków gminy rytualne orzeczenia w myśl przepisów religii mojżeszowej

4) Wykonywać funkcye poruczone rabinowi według postanowień ustawy cywilnej co do ogłaszania zapowiedzi, co do ślubów, rozdziału od stołu i łoża i rozwodu, (§§. 126—133 u. c.) i w ogóle udzielać odpowiedniej asystencyi członkom gminy przy wszystkich czynnościach religijnych.

5) Nadzorować rzeź mięsa koszernego i drobiu, kąpiele rytualne, i ewentualnie wyrób mąki wielkanocnej.

6) Przedstawiać Zwierzchności wyznaniowej odpowiednich kandydatów na posady rzezaczy (schaechterów).

7) Wykonywać ściśle i dokładnie polecenia Zwierzchności wyznaniowej w granicach statutem określonych.

§. 33.

b) Asesorowie.

Asesorów mianuje do pomocy dla rabina za porozumieniem się z nim w potrzebnej ilości

Zwierzchność wyznaniowa   Rada wyznaniowa.

§. 34.

c) Rzezacze.

Mianowania rzezaczy (schaechterów) dokonuje

Zwierzchność wyznaniowa   Rada wyznaniowa

na wniosek rabina, lub w razie jego przeszkody na wniosek tegoż zastępcy.

Rzezacze są płatnymi funkcyonaryuszami gminy, pobierają jako tacy umówioną płacę z kasy gminnej i nie wolno im pobierać od stron żadnych opłat[4]).

---

[4])§ . . . . .

(Ponieważ oprócz rabina, asesorów rabinackich i rzezaczów mogą byó ustanowieni w gminie wyznaniowej, także inni słudzy duchowni — do sług duchownych po myśli §. 10. ustawy z dnia 21. marca 1890 Dz. p. p. Nr. 57. należą wszycy funkcyonaryusze gminy wyznaniowej sprawujący funkcye duchowne, w ogóle rytualne i religijne, przy których nie chodzi wyłącznie o ręczne ściśle mechaniczne czynności [nauczyciele religii, szkolnicy, kantorzy, spiewacy szkolni, przewodnicy w modlitwie] (vorbeter) — przeto mają tu być zamieszczone postanowienia, co do sposobu przyjmowania tych funkcyonaryuszy ich praw i obowiązków — po myśli §. 28. Punkt 8. wzmiankowanej ustawy).

§. 35.

Z władzy urzędowej służącej duchownym i innym organom gminy wyznaniowej, wolno czynić użytek tylko przeciw osobom należącym do społeczności religijnej izraelickiej a nigdy nie można jej używać w tym celu, by komu przeszkadzać w zastosowaniu się do ustaw i rozporządzeń władzy, lub w swobodnem wykonywaniu praw obywatelskich.

W ogóle nie można przy wykonywaniu tej władzy urzędowej nigdy używać zewnętrznego przymusu.

Rozdział VII.

O prawach i obowiązkach członków gminy wyznaniowej.

§. 36.

Członkom izraelickiej gminy wyznaniowej służą następujące prawa:

a) prawo korzystania, w granicach istniejących norm i postanowień statutu tak dla siebie, jak i dla swych żon, wdów i dzieci, ze wszystkich zakładów duchownych, rytualnych, naukowych i zakładów chorych jakoteż innych zakładów dobroczynnych gminy wyznaniowej — nie mniej używania wszystkich w podobnym celu ustanowionych w obrębie gminy wyznaniowej fundacyi;

b) czynne i bierne prawo wyboru do reprezentacyi gminy wyznaniowej w miarę postanowień niniejszego statutu;

c) współdziałanie przy wyborze rabina (§. 29.) w myśl postanowień niniejszego statutu.

§. 37.

Obowiązki członków gminy wyznaniowej są następujące:

a) Stosowanie się do poleceń, wydanych przez reprezentacyę gminy wyznaniowej w granicach swego, statutem określonego zakresu działania;

b) przyczynianie się do ciężarów gminy wyznaniowej;

c) przyjmowanie i sumienne sprawowanie urzędów honorowych w gminie wyznaniowej na ustanowioiony okres wyborczy.

VIII. Rozdział.

O prawie wyborczem, obieralności i postępowaniu przy wyborach.

§. 38.

Wybory do
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej
odbywają się przynajmniej na miesiąc przed upływem peryodu wyborczego.

§. 39.

Uprawnionym do wyboru jest każdy członek gminy, który 24. rok życia ukończył, i ułożoną według §, 76—88. kwotę na cele wyznaniowe opłaca[5]).

§. 40.

Uprawnieni do głosowania głosują osobiście. Wyjątkowo głosują:

a) za niesamowolnych ich prawni zastępcy;

b) za kobiety — żyjące spólnie z mężami — ich mężowie, za inne pełnomocnicy zaopatrzeni przez nie pisemnem pełnomocnictwem.

Wyborca może przy wyborach zastępować jako pełnomocnik tylko jedną osobę.

§. 41.

Wykluczeni od prawa wyboru są:

a) ci, którzy według postanowień ordynacyi wyborczej gminnej dla Galicyi wykluczeni są od prawa wyboru do reprezentacyi gminy miejscowej.

b) ci, którzy w dniu upływu ogłoszonego terminu reklamacyjnego (§. 46.) wliczając ten dzień, zalegają z wpłatą datków na cele wyznaniowe za ubiegły rok administracyjny.

---

[5]) Gdyby nie opłacano w gminie wyznaniowej rocznych opłat na cele wyznaniowe, wybierają wszyscy w okręgu gminy wyznaniowej stale zamieszkali członkowie
Zwierzchność wyznaniową Radę wyznaniową
na podstawie opłacanych przez nich podatków rządowych.

§. 42.

Obieralnymi — z wyjątkiem niewiast — są tylko ci członkowie gminy wyznaniowej, którzy są obywatelami państwa austryackiego, mają prawo wybierania i ukończyli przynajmniej 30. rok życia, należą od dwóch lat do związku gminy wyznaniowej, nie sprawują w gminie wyznaniowej żadnego urzędu i żadnej służby za płacą i według przepisów ordynacyi wyborczej gminnej dla Galicyi nie są wykluczeni od obieralności do reprezentacyi gminy miejscowej.

§. 43.

Wymówić się od wyboru, mają prawo te osoby, które 60. rok życia przekroczyły, lub urząd członka

Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej

w tej gminie przynajmniej przez jeden peryod wyborczy sprawowali albo z powodu udowodnionej choroby urzędu tego wykonywać nie są w stanie.

§. 44.

Wszyscy do wyboru uprawnieni członkowie gminy wyznaniowej tworzą jedno koło wyborcze[6]).

---

[6]) Gminy wyznaniowe, które postanowią zaprowadzić system wyborów w dwóch kołach wyborczych, miałyby stosować się do następujących postanowień:

§. 44a.

Uprawnieni do głosowania zostaną podzieleni na dwa koła wyborcze, z których każde wybrać ma równą ilość członków

Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej

(ewentualnie: i zastępców).

W razie nierównej liczby członków, pierwsze koło wyborcze wybierze o jednego członka mniej niźli drugie.

Do pierwszego koła wyborczego należą ci uprawnieni do głosowania, którzy jako najwyżej opodatkowani opłacają razem pierwszą połowę bezpośrednich datków na cele wyznaniowe, oraz bez względu na wysokość opłacanych bezpośrednich datków na cele wyznaniowe, uprawnieni do wyboru a przynależni do gminy, którzy:

a) jako urzędnicy państwa, kraju lub funduszów publicznych w czynnej służbie lub w stanie spoczynku zostają;

b) jako oficerowie, lub strony wojskowe z tytułem oficerskim zostają na pensyi, lub w stałym stanie spoczynku, lub też z zatrzymaniem charakteru wojskowego kwitowali.

§. 45.

Lista wyborcza ułożona przez
Przełożonego gminy wyznaniowej[7]) Zwierzchność wyznaniową[7])
która ma zawierać imiona i nazwiska uprawnionych do wyboru członków gminy, ma być najmniej na miesiąc przed wyborami wyłożona w kancelaryi gminy wyznaniowej — do wolnego każdemu przeglądania, a wyłożenie to należy równocześnie ogłosić plakatami i przez publikacyą w publicznych synagogach.

§. 46.

W pierwszej połowie terminu w §. 45. oznaczonego mogą być wnoszone przeciw wpisywaniu lub opuszczeniu jakiego imienia pisemne reklamacye u Zwierzchności wyznaniowej (ewentualnie: u Przełożonego zwierzchności wyznaniowej).

Dla rozstrzygnięcia wniesionych reklamacyi zostanie ustanowioną osobna komisya, składająca się z Przewodniczącego
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej
i z czterech członków z grona
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej
przez nią wybranych.

---

c) osiągnęli stopień akademicki, magistra chirurgii albo farmacyi, aprobatę na jednym z krajowych uniwersytetów, lub w innych zakładach naukowych, albo też po ukończeniu studyów uniwersyteckich złożyli egzamin: sędziowski, adwokacki, notaryacki lub polityczny.

d) jako żydowscy rabini albo asesorowie rabinatu, (Dajamin) (§§. 28—33) są czynni, albo według świadectwa jednego z żydowsko-teologicznych zakładów naukowych posiadają uznaną przez państwo kwalifikacyę na posady rabinów;

e) ustanowieni są nauczycielami publicznymi.

Do drugiego koła wyborczego należą ci, którzy razem opłacają drugą połowę bezpośrednich datków na cele wyznaniowe.

Jeżeli przy tworzeniu kół wyborczych, ogólna suma datków na cele wyznaniowe, nie jest podzielną tak, aby opłacany przez jednego z uprawnionych do głosowania datek nie musiał być dzielony — zostanie ten kontrybuent zaliczony do wyższego koła wyborczego.

[7]) (przy 2 kołach wyborczych) „ułożone osobno dla każdego koła wyborczego przez
Przełożonego gminy wyznaniowej Zwierzchność wyznaniową
listy wyboru, które mają zawierać imiona i nazwiska.....“

Komisya ta ma w ciągu dni ośmiu wniesione w terminie reklamacye rozstrzygnąć.

Przeciw orzeczeniu tej komisyi służy prawo odwołania się do politycznej władzy. Odwołanie ma być wniesione w ciągu 48 godzin na ręce
Przełożonego gminy wyznaniowej Zwierzchności wyznaniowej,
który je przedłoży bezzwłocznie politycznej władzy powiatowej do decyzyi.

Wszelkie w tej mierze wnoszone zażalenia i rekursy do władz państwowych nie mają co do będących w toku czynności wyborczych skutku odraczającego.

Po ukończeniu postępowania reklamacyjnego a najpóźniej na ośm dni przed wyborami, ogłosi przełożony gminy wyznaniowej czas, o ktorym wybory się rozpoczną i poda dzień[8]), miejsce i godziny, w których wybory się odbędą, oraz ilu członków
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej
(względnie zastępców) ma być wybranych

Równocześnie doniesie o tem przełożony gminy politycznej władzy powiatowej.

Uprawnionym do wyboru mogą być ze strony przełożonego gminy wyznaniowej także karty legitymacyjne wydane.

W ośmiu dniach przed wyborami nie wolno w liście wyborczej[9]) przedsiębrać żadnej zmiany.

§. 47.

Wybory przeprowadza komisya złożona z Przełożonego gminy wyznaniowej i czterech członków, których wybiera Zwierzchność wyznaniowa w połowie
ze swego grona z grona Rady wyznaniowej
a w drugiej połowie z pomiędzy wszystkich obieralnych członków gminy wyznaniowej.

Komisya wyborcza zagaja wybory, odbiera głosy, rozstrzyga sporne kwestye przy wyborze zachodzące, przedsiębierze skrutynium i ogłasza wynik wyborów.

---

[8]) (ewentualnie przy 2 kołach wyborczych) „dnie, miejsce i godziny, w których każde z kół wyborczych zebrać się, oraz ilu członków (zastępców)
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej
każde koło wybrać ma“.

[9]) przy 2 kołach wyborczych: „w listach wyborczych“

Przewodniczący gminy wyznaniowej ewentualnie jego zastępca, przewodniczy w komisyi wyborczej i rozstrzyga w razie równości głosów[10]).

§. 48.

Każdy głosuje osobiście przez oddanie kartki, którą w obec komisyi wyborczej włożyć ma do urny. Wyborcom wolno jednakże głosować ustnie.

Próżne kartki nie będą liczone.

Jeżeli kartka głosowania zawiera więcej nazwisk, aniżeli członków ma się wybrać, będą uważane ostatnie zapisane nazwiska jako nie zapisane.

Jeżeli na kartce głosowania znajduje się mniej nazwisk, jak osób ma być wybranych, kartka ta jest ważną co do nazwisk na niej zapisanych.

Dla każdej wybrać się mającej kategoryi członków

Zwierzchności wyznaniowej   Rady wyznaniowej

(ewentualnie albo ich zastępców) ma być osobna kartka głosowania oddaną.

§. 49.

Głosowanie zaczyna się tem, że członkowie komisyi wyborczej oddają swe głosy. Następnie oddają swe głosy inni wyborcy i będą w tym celu powołani przez jednego z członków komisyi wyborczej w tym porządku, w jakim nazwiska ich zapisane są w liście wyborczej.

Uprawnieni do głosowania, którzy przybędą po wywołaniu ich nazwiska, głosują dopiero po odczytaniu całej listy głosujących, i mają w tym celu zgłosić się u komisyi wyborczej.

§. 50.

Oddanie głosu zostanie zanotowane w liście wyborczej w przeznaczonej na to rubryce obok nazwiska wyborcy. Równocześnie będzie prowadzony wykaz głosowania, w którym zapisani być mają wyborcy, głosy swe oddający w bieżącym porządku kolejnym.

---

[10]) Dla gmin, które wybierać zamierzają w dwóch kołach wyborczych, należałoby umieścić następujące postanowienie dodatkowe jako osobny §.

§ . . . . .

Wybory odbędą się w dwóch różnych dniach, mianowicie drugie koło wyborcze wybiera pierwej —następnie pierwsze koło.

Każde z kół wyborczych wybierać może obieralnych członków gminy wyznaniowej, bez względu na to, do którego koła wyborczego — należą do

Zwierzchności wyznaniowej   Rady wyznaniowej.

Przy głosowaniu ustnem, zapisywane być mają w spisie głosujących także nazwiska osób, na które głosy padły. Nazwiska te mają być również uwidocznione w liście głosowania (§. 51).

Wykaz głosowania stanowi kontrolę zapisania oddanych głosów w liście wyborczej.

§. 51.

Także po upływie czasu przeznaczonego do głosowania odbierane będą głosy tak długo, póki obecni będą w lokalu wyborczym wyborcy, chcący oddać swe głosy.

Po upływie czasu do wyboru przeznaczonego, zostanie akt wyborczy zamknięty i nastąpi skrutynium. Skrutynium zacznie się od tego, że oddane głosy z urny wyjęte i obliczone zostaną. Następnie rozwija jeden z członków komisyi wyborczej każdą oddaną kartkę pojedyńczo i oddaje ją przewodniczącemu, który odczytawszy ją głośno, podaje członkom komisyi do przeglądnięcia, przyczem dwóch członków komisyi prowadzą każdy jedną listę głosowania, wpisując w nią nazwiska osób, które głosy otrzymały. Obie te listy muszą się z sobą zgadzać. W liście głosowania każdy kto jeden głos otrzymał, ma być imiennie zapisany, a przy jego nazwisku liczba 1 dodaną, przy drugim głosie dodaną zostanie l. 2 i t. d.

§. 52.

Wybranymi są ci, którzy otrzymali największą ilość głosów. Absolutna większość nie jest potrzebną. W razie równej ilości otrzymanych głosów rozstrzyga los, który wyciągnie przewodniczący komisyi w jej obecności [11]).

---

[11]) Dla gmin wyznaniowych, które się zdecydują na system wyborczy w dwóch kołach, mają zastosowanie zamiast §. 52. następujące przepisy:

§. 52 a.

W każdem kole wyborczem ci mają być uważani za wybranych na członków
Zwierzchności wyznaniowej　　Rady wyznaniowej,
którzy najwięcej głosów otrzymali na członków
Zwierzchności wyznaniowej　　Rady wyznaniowej
ci zaś, którzy najwięcej głosów na zastępców uzyskali, uważani będą za wybranych zastępców.

Jeżeli przy równej ilości otrzymanych głosów powstanie wątpliwość, kto ma być uważany za wybranego, rozstrzygnie los, który wyciągnie przewodniczący komisyi wyborczej w jej obecności.

§. 52 b.

Gdyby jedna i ta sama osoba wybraną została w kilku kołach wyborczych, winna postanowić, z którego koła przyjmuje wybór; w drugiem kole nastąpi wybór uzupełniający.

§. 53.

Wynik wyborów zostanie zaraz po dokonaniu wyborów ogłoszony plakatem przybitym w lokalu wyborczym i ma być opublikowany w synagogach i podany do wiadomości właściwej władzy politycznej powiatowej. Każdy z wybranych, uwiadomiony zostanie o swoim wyborze w ciągu ośmiu dni przez przewodniczącego gminy wyznaniowej [12]).

§. 54.

Z wyborów zostanie spisany protokół, który wraz z innemi aktami wyborczemi ma być zapieczętowany i przez Przełożonego gminy w przechowanie odebrany.

Wszystkie akta wyborcze mają być włącznie z protokołem przez wszystkich członków komisyi wyborczej podpisane.

§. 55.

Władzy politycznej powiatowej służy prawo unieważnić wybory padłe na osoby nie mające warunków obieralności, jako sprzeciwiające się statutowi.

§. 56.

Zarzuty przeciw postępowaniu przy wyborach, mają być wniesione w terminie prekluzywnym ośmiu dni po ukończeniu aktu wyborczego u Przełożonego gminy wyznaniowej, który je przedłoży w ciągu dni trzech politycznej władzy powiatowej do rozstrzygnięcia.

---

[12]) Dla gmin o dwóch kołach wyborczych miałyby być zastosowane następujące postanowienia:

§. 53 a.

Wynik wyborów w poszczególnych kołach wyborczych zostanie zaraz po dokonaniu wyboru w odnośnem kole ogłoszony plakatem przybitym w lokalu wyborczym. Ogólny wynik wyborów w obu kołach wyborczych ma być ogłoszony w publicznych synagogach i podany do wiadomości właściwej władzy politycznej powiatowej. Każdy z wybranych uwiadomiony zostanie w ciągu dni ośmiu o swoim wyborze przez Zwierzchność wyznaniową.

§. 57.

(Postanowienia dla gmin wyznaniowych, w których nie ma zastępców członków rady wyznaniowej).

Jeżeliby w ciągu sześcioletniego okresu wyborczego, nastąpił ubytek członków

Zwierzchności wyznaniowej | Rady wyznaniowej

przez śmierć, złożenie mandatu i t. p., należy w każdym wypadku uzupełnić reprezentacyę gminną przez nowy wybór na podstawie ostatniej listy wyborczej, stosownie do przepisów tego rozdziału.

(Postanowienia alternatywne dla tych gmin wyznaniowych, w których istnieją zastępcy).

W miejsce członka

Zwierzchności wyznaniowej | Rady wyznaniowej

który ubędzie przed upływem okresu wyborczego, lub nie może brać czasowo udziału w obradach

Zwierzchności wyznaniowej | Rady wyznaniowej

powoła przewodniczący gminy wyznaniowej tego zastępcę do

Zwierzchności wyznaniowej | Rady wyznaniowej,

który otrzymał największą ilość głosów [13]); przy równej ilości głosów rozstrzyga los.

Gdyby zaś ubyło tylu członków

Zwierzchności wyznaniowej | Rady wyznaniowej,

że liczba wybranych[14]), nawet przez powołanie zastępców[15]) nie mogłaby być uzupełnioną, przeprowadzony zostanie[16]) niezwłocznie na podstawie ostatniej listy wyborczej wybór uzupełniający na pozostały jeszcze czas trwania okresu wyborczego.

§. 58.

Objęcie urzędu przez nowowybranych nastąpi w czternaście dni po ukończonych wyborach, jednak nie przed rozpoczęciem nowego okresu wyborczego.

Postanowienia dodatkowe dla gmin o dwu kołach wyborczych:

[13]) W tem kole wyborczem, w którem wybrany został członek Rady wyznaniowej, o którego zastępstwo chodzi.

[14]) w jednem kole wyborczem.

[15]) z tego koła wyborczego.

[16]) w tem kole wyborczem.

W tym celu, jakoteż dla ukonstytuowania się
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej
zostaną nowo wybrani członkowie
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej
zaproszeni na posiedzenie przez przewodniczącego ustępującej
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej
Aż do przeprowadzenia wyboru przewodniczącego
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej
przewodniczy najstarszy wiekiem członek
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej.

§. 59.

Ukonstytuowanie się nastąpi w następujący sposób:
Najprzód przedsięwzięty zostanie wybór przewodniczącego
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej.

Gdyby przy pierwszem głosowaniu nikt nie otrzymał absolutnej większości głosów, przeprowadzony zostanie wybór między dwoma. Przy wyborze między dwoma wolno tylko na tych 2 członków
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej
głosować, którzy uzyskali największą ilość głosów przy pierwszem głosowaniu. W razie równości otrzymanych głosów rozstrzyga los, który z nich ma być przedstawiony do ściślejszego wyboru. Każdy głos oddany na członka, który nie został przedstawiony do ściślejszego wyboru, jest nieważny.

W razie równości głosów przy wyborze między dwoma rozstrzygnie los. Do ważności wyboru potrzebną jest obecność przynajmniej trzech czwartych wszystkich członków
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej.

§. 60 a.

Po przeprowadzeniu wyboru Przełożonego gminy wyznaniowej przystąpi Zwierzchność wyznaniowa do wyboru zastępcy przełożonego gminy wyznaniowej w sposób w §. 59. przepisany.

§. 61 a.

Ukonstytuowanie się zwierzchności wyznaniowej zostanie podane do wiadomości właściwej władzy politycznej powiatowej.

§. 60.

Skoro Przełożony gminy wyznaniowej wybrany zostanie, przystąpi Rada wyznaniowa do wyboru członków Zwierzchności wyznaniowej. Głosowanie na każdego z członków Zwierzchności wyznaniowej odbywa się osobno w sposób w §. 59. przepisany.

§. 61.

Po przeprowadzeniu wyboru członków Zwierzchności wyznaniowej przy-

stąpi Rada wyznaniowa niezwłocznie do wyboru zastępcy przełożonego gminy wyznaniowej, z grona członków Zwierzchności wyznaniowej w sposób w §. 59. przepisany.

O ukonstytuowaniu się Rady wyznaniowej i Zwierzchości wyznaniowej zostanie uwiadomioną właściwa polityczna władza powiatowa.

§. 62 a.

W razie opróżnienia w ciągu okresu wyborczego miejsca Przełożożonego gminy wyznaniowej lub jego zastępcy, Zwierzchność wyznaniowa wybierze na jego miejsce w ciągu czternastu dni innego na pozostały czas urzędowania.

§. 62.

W razie opróżnienia w czasie okresu wyborczego miejsca członka Zwierzchności wyznaniowej, wybierze Rada wyznaniowa na jego miejsce w ciągu dni 14 innego na pozostały czas urzędowania.

Jeżeliby członek Zwierzchności wyznaniowej w skutek przeszkody nie mógł czasowo pełnić swoich funkcyi, wybierze Rada wyznaniowa dla niego na czas trwania tej przeszkody prowizorycznie zastępcę.

§. 63.

Co do zarzutów przeciw postępowaniu przy wyborach, obowiązują analogicznie przepisy ordynacyi wyborczej dla gmin w Galicyi z dnia 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 19. z tem zastrzeżeniem, że zarzuty te rozstrzyga w pierwszej instancyi właściwe c. k. Starostwo.

§. 64.

Członek reprezentacyi gminy wyznaniowej traci swój urząd, jeżeli zajdzie lub wiadomą się stanie okoliczność, któraby pierwotnie jego obieralności stała na przeszkodzie.

Jeżeli członek reprezentacyi gminy wyznaniowej popadnie w śledztwo z powodu czynu karygodnego, który wyklucza go od obieralności do reprezentacyi gminy miejscowej, lub jeżeli konkurs do jego majątku otwarty zostanie, nie może on przez czas trwania postępowania karnego, względnie konkursowego sprawować swego urzędu.

IX. Rozdział.

O udzielaniu, kierownictwie i nadzorowaniu nauki religii.

§. 65.

Gmina wyznaniowa ma obowiązek starać się o naukę religii, nie naruszając praw przysługujących władzy państwowej. W szczególności winna
Zwierzchność wyznaniowa Rada wyznaniowa
postarać się o udzielanie nauki religii mojżeszowej przez ustanowienie odpowiednich nauczycieli w tych szkołach i zakładach naukowych, dla których odrębni nauczyciele tego przedmiotu ani przez państwo, ani przez kraj nie są ustanowieni. Nadzór nad tymi nauczycielami wykonywać ma
Zwierzchność wyznaniowa Rada wyznaniowa
przez swoje organa, nie naruszając prawa nadzoru służącego władzom szkolnym.

X. Rozdział.

O wyznaniowych zakładach, fundacyach, stowarzyszeniach, o publicznych i prywatnych domach modlitwy, o zebraniach w celach nabożeństwa i obchodów rytualnych.

§. 66.

Gmina wyznaniowa jest obowiązaną starać się w miarę potrzeby o utrzymanie istniejących, własnością gminy będących, publicznych synagog i zakładów rytualnych, jak cmentarze, łaźnie rytualne (Mikwa) itp.

O ileby w istniejących publicznych synagogach nie było dość miejsca dla członków gminy wyznaniowej, gmina będzie obowiązaną urządzić lub subwencyonować stale albo czasowo na pewne święta inne miejsca zgromadzeń w celach nabożeństw.

Ten sam obowiązek ciąży na gminie w takim razie, jeżeli przynajmniej . . . .[17]) część uprawnionych do wyboru członków gminy wyznaniowej zażąda uwzględnienia pewnej, w kraju używanej i co do głównych znamion w nabożeństwie różniącej się formy rytualnej.

---

[17]) piąta.

Wysokość ewentualnej subwencyi oznaczy
Zwierzchność wyznaniowa Rada wyznaniowa
po sumiennem zbadaniu odnośnych potrzeb.

§. 67.

Zakładanie i istnienie prywatnych domów modlitwy, jakoteż urządzanie zgromadzeń w celach nabożeństwa i praktyk rytualnych, zawisłe jest od zezwolenia
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej.

Prywatne domy modlitwy stoją pod nadzorem gminy wyznaniowej a ustanowienie zarządców tych domów modlitwy podlega zatwierdzeniu
Zwierzchności wyznaniowej Rady wyznaniowej.

Nabożeństwa domowe w ogóle, jak i nabożeństwa, które bywają urządzane z powodu familijnych wydarzeń bez wystawienia tory (Bundeslade), nie są objęte powyższemi przepisami. W ogóle nie wolno czynić żadnych przeszkód swobodnym objawom przekonania religijnego, w szczególności także pod względem rytualnym.

§. 68.

Pozwolenie do zakładania bożnic prywatnych, jakoteż do urządzania zgromadzeń w celu odbywania praktyk religijnych i rytualnych, z wystawieniem tory (Minijam) ma być bezwarunkowo udzielone wtedy, gdy prośba jest uzasadnioną wielkiem oddaleniem proponentów od gminnego domu modlitwy odnośnej formy rytualnej, lub w ogóle brakiem publicznego domu modlitwy tej formy rytualnej, i jeżeli wykazane zostanie, że założenie i utrzymanie tej bożnicy prywatnej względnie Miniamu finansowo jest zapewnione.

Zezwolenie na założenie prywatnej bożnicy wydane zostanie na dłuższy okres czasu albo raz na zawsze. Zezwolenie na urządzanie prywatnych nabożeństw (Minjanim) może być z reguły ograniczone na jeden rok, po upływie którego musi być zezwolenie na nowo zasięgnięte.

Na pokrycie kosztów prywatnej bożnicy, urządzonej na mocy udzielonego zezwolenia, udzieli
Zwierzchność wyznaniowa Rada wyznaniowa
po dokładnem zbadaniu potrzeb i pokrycia odpowiedniej subwencyi.

§. 69.

Przeznaczone na cele wyznaniowe izraelickie, a przez gminę wyznaniową nie utrzymywane zakłady, jako też stowarzyszenia i fundacye czysto wyznaniowej natury, które mają te same cele na oku, stoją pod nadzorem gminy

wyznaniowej, nie naruszając uzasadnionego w ustawach wpływu państwa, względnie postanowień zawartych w aktach fundacyjnych.

Gmina wykonuje ten nadzór przez organa statutem do tego powołane.

XI. Rozdział.

O gospodarstwie gminy wyznaniowej i świadczeniach członków gminy na cele wyznaniowe.

§. 70.

Przełożony gminy wyznaniowej utrzymywać ma za pomocą dokładnego inwentarza ewidencyę całego ruchomego i nieruchomego majątku gminy, jakoteż fundacyi i kapitałów, które w jej zarządzie pozostają.

§. 71.

Wszystkie dochody gminy wyznaniowej wpływają do kasy gminnej, jeżeli dla poszczególnych zakładów nie istnieją odrębne kasy.

Majątek gminy ma być złożony w papierach, pupilarne bezpieczeństwo dających.

§. 72.

Budżet gminy wyznaniowej ustanowiony będzie na rok naprzód, a w regule na miesiąc przed końcem roku, uchwałą

Zwierzchności wyznaniowej	Rady wyznaniowej.

Rok administracyjny i rachunkowy zaczyna się 1. stycznia, a kończy 31. grudnia.

§. 73.

Najpóźniej do końca marca każdego roku ma

Przełożony gminy	Zwierzchność wyznaniowa

zamknięcie rachunków wszystkich dochodów i wydatków roku poprzedniego przedłożyć do sprawdzenia i załatwienia

Zwierzchności wyznaniowej	Radzie wyznaniowej.

Preliminarz jakoteż zamknięcie rachunków mają być corocznie najmniej na 14 dni przed sprawdzeniem przez

Zwierzchność wyznaniową	Radę wyznaniową

wyłożone w kancelaryi urzędowej do przeglądu przez kontrybuentów, a wyłożenie ich ogłoszone być ma plakatami w publicznych domach modlitwy.

Wniesione przeciw temu przez członków gminy wyznaniowej uwagi lub zażalenia ma

Zwierzchność wyznaniowa Rada wyznaniowa

wziąć w odpowiedni sposób pod rozwagę.

§. 74.

Na pokrycie potrzeb gminy wyznaniowej mają być przedewszystkiem użyte dochody jej majątku tudzież rozporządzalne dochody istniejących ku temu fundacyi i kapitałów.

O ile te dochody i prawnie istniejące opłaty, taksy i t. p. na pokrycie wydatków gminy wyznaniowej nie wystarczają, obowiązany jest każdy z członków gminy wyznaniowej, który ma jakiś dochód lub zarobek, tak mężczyzna jak kobieta, opłacać datek bezpośredni, który zostanie wymierzony na zasadzie postanowień §§. 76, 77, 81, 82, 83, 85, 86 i 87.

Do wymienionych datków ma być pociągany także dochód samoistnego majątku dzieci, zostających pod władzą ojcowską, jakoteż majątek będących pod kuratelą członków gminy.

§. 75.

Obowiązek płacenia datku przez nowo wstępującego członka gminy wyznaniowej rozpoczyna się z początkiem następnego roku administracyjnego i trwa do końca tego roku administracyjnego, w którym obowiązany do opłacenia datku przestanie być członkiem gminy.

Nawet w tym wypadku, gdy członek gminy zmieni miejsce stałego zamieszkania, trwa jego obowiązek opłaty w obec gminy, dalej — jeżeli obowiązany zaniedbał zawiadomić przynajmniej na miesiąc przed upływem roku administracyjnego przełożonego gminy o zmianie miejsca zamieszkania.

§. 76.

Rozkład datków na cele wyznaniowe nastąpi przedewszystkiem na podstawie własnych fasyi.

W tym celu zostaną ustanowione kategorye płacących w liczbie . . . . . z datkami w kwocie od . . . . . do . . . . . zł. a każdy do opłacania datku obowiązany otrzyma wezwanie, aby po sumiennem ocenieniu swoich stosunków majątkowych, w pewnym oznaczonym czasie zaliczył siebie do jednej z tych kategoryi.

Każdy otrzyma w tym celu blankiet fasyjny. Zaniedbanie fasyonowania się w oznaczonym terminie będzie uważane za wyraźne odmówienie datku, w którym to razie postanowi komisya szacunkowa, czy i w której kategoryi odmawiający jest do opłaty datku obowiązany.

§. 77.

Komisya szacunkowa składa się z . . . . . członków, na których wybierani będą corocznie przez

Zwierzchność wyznaniową Radę wyznaniową

zaufania godne osoby z pośród obowiązanych do płacenia datków, przy czem ile możności uwzględniać należy wszelkie kategorye płacących i klasy zarobkowe.

Więcej jak jedną trzecią wybrać się mających nie może

Zwierzchność wyznaniowa Rada wyznaniowa

wybrać z grona swego.

§. 78.

Komisyę szacunkową, która powziąć może ważną uchwałę tylko w obecności dwóch trzecich wszystkich członków komisyi, zwołuje i zagaja przełożony gminy wyznaniowej. Tenże udzieli komisyi preliminarza wraz z sumą wydatków, które mają być rozłożone, cyfry poszczególnych kategoryi datków i najwyższej cyfry datku wyznaniowego, oraz potrzebnych dokumentów, jako to: ostatniego rejestru rozkładu, spisu nowo przybyłych i ubyłych członków gminy wyznaniowej i t. p. Przełożony gminy wyznaniowej może brać udział w obradach komisyi, chociażby nie był jej członkiem.

§. 79.

Przy rozpoczęciu obrad wezwie przełożony gminy wyznaniowej członków komisyi do sumiennego głosowania i zachowania w tajemnicy obrad komisyi, poczem wybierze kómisya ze swego grona przewodniczącego do prowadzenia obrad.

§. 80.

Nadesłane oświadczenia własnych fasyi zbada komisya szacunkowa jak najsumienniej, mając nieustannie na względzie dochód, zamożność i ciężary familijne fatenta. Jeżeli okaże się z przedłożonych fasyi, że potrzeby gminne w zupełności lub z wyjątkiem małej części pokryte zostały i że klasyfikacya odpowiada w większej części oczekiwaniom, uzna komisya klasyfikacyę za postanowioną.

Jeżeli zaś okaże się, że fasyami potrzeby gminne nie są pokryte — lub jeśli komisya po dojrzałej rozwadze nabyła przekonania, że fasye własne po większej części nie stoją w żadnym stosunku do notorycznie znanego stanu

majątkowego fatentów, przedsięweźmie komisya repartycyę z uwzględnieniem dochodów, dobrowolnych datków i ofiar na cele gminy wyznaniowej, jakoteż wszelkich innych uwzględnienia godnych i na wysokość datków wpływających okoliczności.

§. 81.

Co do każdego z kontrybuentów głosuje komisya ustnie nad wysokością kwoty nałożyć się mającej.

Do ważności uchwał komisyi potrzebną jest obecność przewodniczącego i przynajmniej dwóch trzecich członków, oraz absolutna większość ich głosów.

Gdyby nie było absolutnej większości, obliczone zostanie przecięcie ze sumy uchwalonych datków, a tej przeciętnej cyfrze odpowiadająca prestacya nałożoną zostanie kontrybuentowi, o którego chodzi.

Głosowanie względem opłat przypadających na członków komisyi nastąpi na końcu, przyczem wydali się każdy z nich na czas, kiedy nad jego datkiem będzie w toku obrada.

§. 82.

W ten sposób postanowione datki, obowiązują przez lat trzy — po upływie tego okresu czasu, wezwani zostaną członkowie gminy wyznaniowej do odnowienia swych fasyi na taki sam przeciąg czasu.

§. 83.

W każdym roku, w którym nowe fasyonowanie nie ma miejsca, nastąpi uzupełnienie list obowiązanych do opłaty. Komisya szacunkowa ma w tym roku jedyne zadanie, pociągnąć do opłaty datków w sposób określony w poprzednich §§. 76, 80, 81 i 82 obowiązanych do tego członków gminy i uczestników, jakoteż uwzględnić o ile się wydarzyły notoryczne i znaczne zmiany w stosunkach majątkowych opodatkowanych już członków.

Jeżeli po dokonaniu tego uzupełnienia i uwzględnieniu ubytków okaże się nadwyżka w pokryciu rocznego budżetu, należy ją w odpowiedniej stopie procentowej strącić z datków.

Gdyby z jakiegokolwiek bądź powodu okazał się niedobór w pokryciu, postanowi

Zwierzchność wyznaniowa Rada wyznaniowa,

czy ten niedobór ma być pokryty odpowiednim dodatkiem procentowym do opłaconych datków — czy też w inny sposób.

Gdyby ubytek czynił potrzebnym większy aniżeli 25% dodatek, należy zarządzić nowe fasyonowanie się i nową repartycyę, obowiązującą na następne trzylecie.

§. 84.

Na podstawie ustanowionych przez komisyę szacunkową list datków, wyda

Zwierzchność wyznaniowa | Rada wyznaniowa

na jeden rok opiewające uwiadomienia o wysokości datków, i doręczy je obowiązanym.

W tych wypadkach, w których to indywidualne przypisanie datków na nowy rok administracyjny w czas nastąpić nie mogło, obowiązany będzie każdy z kontrybuentów datek na cele wyznaniowe w przepisanych dotychczas ratach tak długo opłacać — w wysokości z roku poprzedniego, póki nie zostanie przypisaną należytość na nowy rok administracyjny, w którą następnie wliczone być mają opłaty w czasie pośrednim uiszczone.

§. 85.

Jeżeli wymiar datku dla członka nastąpił odpowiednio do jego fasyi, niesłuży przeciw niemu żaden środek prawny.

W innych wypadkach, wolno obowiązanemu jeżeli nałożonym datkiem czuje się pokrzywdzonym, wnieść zażalenie w ciągu 14 dni po doręczeniu wezwania płatniczego do

Zwierzchności wyznaniowej | Rady wyznaniowej,

która załatwi rezolucyę na piśmie. Gdyby rekurent nie zadowolnił się otrzymaną rezolucyą, służy mu w dalszych czternastu dniach, po doręczeniu rezolucyi prawo, żądać aby datek jego ustanowiony został ostatecznie przez sąd polubowny (§. 89.)

§. 86.

Datki mają być uiszczane w ratach ćwierćrocznych z góry.

§. 87.

Oprócz datków bezpośrednich, opłacanych przez członków gminy wyznaniowej, ma prawo

Zwierzchność wyznaniowa | Rada wyznaniowa

postanowić następujące opłaty i taksy:

1) taksę za mace (mąkę wielkanocną) w wysokości maksymalnej . . . . za kilo,

2) Opłaty za rzeź w wysokości maksymalnej:

a) za 1 sztukę bydła rogatego . . . . kr.
b) „ 1 „ jałownika . . . . „
c) „ 1 „ cieląt, kóz, owiec . . . „
d) „ 1 „ indyka . . . . „
e) „ 1 „ gęsi . . . . „
f) „ 1 „ innego ptactwa domowego „

3) Za siedzenie w synagodze albo w innej publicznej bożnicy gminnej w wysokości maksymalnej . . . .

4) Taksy pogrzebowe w wysokości maksymalnej . . . .

Zwierzchność wyznaniowa   Rada wyznaniowa

może o wyjątkowe udzielenie pozwolenia na pobór dodatku od mięsa koszernego ubiegać się u władzy właściwej tylko w takim razie, jeżeliby dochody wymienione w tym i w poprzednich paragrafach na pokrycie wydatków gminy wyznaniowej nie wystarczały.

§. 88.

Przymusowe ściąganie nałożonych według statutu datków na cele wyznaniowe, nastąpi, po bezskutecznem upomnieniu, w drodze politycznej egzekucyi, której żądać należy u właściwej władzy politycznej powiatowej.

XII. Rozdział.

O załatwianiu sporów powstałych ze związku gminy wyznaniowej.

§. 89.

We wszystkich sporach wywiązujących się ze związku gminy wyznaniowej, tak między zarządem gminy wyznaniowej a jednym z członków gminy wyznaniowej, jakoteż między członkami gminy wyznaniowej, których załatwienie i osądzenie podług statutu nie jest poruczone organom gminy, orzeka sąd polubowny, który złożony zostanie podług następujących zasad:

Chcący wystąpić jako powód ma oznajmić stronie przeciwnej, kogo wybrał sędzią polubownym, i że ten wybrany wybór przyjął.

Strona przeciwna ma następnie oznajmić powodowi w ciągu dni 30 od dnia uwiadomienia o wyborze pierwszego sędziego, kogo wybrała drugim sędzią polubownym i że on ten wybór przyjął.

W razie zaniedbania obowiązku powyższego przez stronę pozwaną, ma powód prawo zamianować także drugiego sędziego polubownego. Obaj sędziowie polubowni wybiorą wspólnie przewodniczącego, a jeżeli co do osoby

jego nie zgodzą się, rozstrzygnie los, kto z obu przedstawionych ma być przewodniczącym Sądu polubownego [18]). Przeciw orzeczeniu sądu polubownego zażalenie nie jest dopuszczalne.

XIII. Rozdział.

O postępowaniu przy zmianie statutów.

§. 90.

Zmiana statutów może być uchwaloną przez
Zwierzchność wyznaniową Radę wyznaniową
tylko w obecności trzech czwartych wszystkich jej członków i większością głosów dwóch trzecich obecnych, poczem zasięgnąć należy zatwierdzenia właściwej Władzy państwowej.

XIV. Rozdział.

O prawie nadzoru państwa i wpływie jego na sprawy gminy wyznaniowej.

§. 91.

Administracya państwa wykonuje służące jej prawo nadzoru nad gminami wyznaniowemi i w ogóle prawo wywierania wpływu na sprawy gminy wyznaniowej stosownie do istniejących każdocześnie przepisów, a w szczególności stosownie do postanowień ustawy z dnia 21. marca 1890. Dz. p. p. Nr. 57.

XV. Rozdział.

Przepisy przejściowe.

§. 92.

Statut niniejszy ma wejść w życie, skoro uzyska zatwierdzenie rządowe, najpóźniej w ciągu miesiąca od dnia, w którym zatwierdzenie dotychczaso-

---

[18]) albo: spory powstałe pomiędzy członkami gminy wyznaniowej we względzie religijno-społecznym załatwia Rada wyznaniowa jako sąd polubowny, o ile spór ten nie tyczy się sprawy, której załatwienie i osądzenie w myśl statutu poruczone jest organom gminnym.

wemu Przełożonemu gminy wyznaniowej doręczone zostanie i ma być natychmiast w gminie ogłoszony.

Wybory do

Zwierzchności gminnej | Rady wyznaniowej

zostaną przeprowadzone pod kierownictwem dotychczasowego Przełożonego gminy wyznaniowej.

§. 93.

Ustępująca dotychczasowa zwierzchność gminy wyznaniowej złoży sprawdzone przez nowo wybraną

Zwierzchność wyznaniową | Radę wyznaniową

i przez nią za dokładne uznane rachunki kasy i depozyta gminy wyznaniowej na pierwszem, po zbadaniu rachunków następującem posiedzeniu

Zwierzchności wyznaniowej | Rady wyznaniowej.

Z tego aktu zostanie spisany protokół, który podpisać mają wszyscy obecni członkowie ustępującej zwierzchności gminnej i członkowie nowo wybranej

Zwierzchności wyznaniowej | Rady wyznaniowej.

Protokół ten przechowany będzie w archiwum gminy wyznaniowej.